وەرە پەری

بەرهەمەک زەنگین

هۆشەنگ شێخ محەمەد

2006/3/8 هەولێر

1. ئەز و ستران و بلند:

دیارە من بەری نوکە دووجاران لسەر بەرهەمێن بلند ئیبراهیمی (ئەڤینی) و (هێلینا زێڕین) نڤیسییە، هەردووجارانژی ب ئاواییەك سۆزداری.

دیسانژی من دبابەتەکێ دیدا، گۆتیە کو ستران دشێت ببیتە پر دنافبەرا مرۆڤ و ژیانێدا ، بئانکویا کو ستران ب تێکست و ئاواز و مۆزیکا خۆ دشێت پەیوەندییەکی نوی دنافبەرا مرۆڤ و چەمکێن جۆراوجۆرێن ژیانێ گرێدەت.

ئانەکو ستران دشێت مە ب عەشقێ یان ژیانێ یان وەلاتی یان شۆڕشی یان سۆزان یان هەتا ب هزر و فەلسەفە و باوەڕان گرێدەت.

لێ دیارە هەموو سترانێن کوردی نەشێن ببنە پر دنافبەرا مە و ژیانێدا، تنێ ئەو ستران دشێن ببنە پر دەمێ مە ڤەدگوهێزنە ناف دونیا خۆ و بڕێکا ئەو سەقا روحی و دەروونی و هزری و ئەخلاقییا سترانێ هەی دشێت مانایەکی نوی دنافبەرا مە و هەبوونێ دا چێکەت، مانایەك کو هەلگرێ بهایەکا مرۆڤایەتی بیت.

بلند ئیبراهیم ئێکە ژوان سترانبێژێن گەنج و نوی کو شیایە بڕێکا سترانێن خۆڤە مە ببەتە دناف ژیانێدا، ژیانەك کە هەم مانا و هەم تامەکا جودا ژ هەیی هەیە، ژیانەك کو تژییە ژ روح و خەیال و جوانی و بهایێن مرۆڤایەتی.

* * * * *

2. بەرهەمەک زەنگین:

وەرە پەری وە ك کاسێت ئەز دشێم بێژم بەرهەمەك زەنگینە، زەنگین ژ لایێ ئاواز و پەیڤ و زاراڤ و دابەشکرنا مۆزیکی و دەنگ و شێوازێ گۆتنێ، کو گوهدار دنافبەرا هەر سترانەکێ و سترانەکێ هەست ب گوهوڕین و چێژێن نوی و دەنگێن نوی و پەیوەندییێن نوی دکەت.

بەرهەم هەمی لسەر یەك ئاوازوو ریتم و مانایان ناچیت، ستران کو هژمارێ وان سێزدە سترانن و ب هەردوو زارافێن کورمانجییا ژێری و ژووری و ب دەڤۆکێن جودا هاتینە گۆتن، و سەرەرای ئاوازێن جودا ژی دیسان کەشوهەوایێ سترانان، حالەتێن دەروونی و یێن جودا ددەتە گوهداری هەروەسا هندەك جاران مانایێن هەڤپشك ب رێکێن جودا دووبارە دکەتەڤە، وەك بۆ نموونە دەمێ گوتارا گازیکرنێ ددەتە لایێ دوویێ ژ ئەڤینێ هەروەك دسترانا (سەیرانا جانا) (وەرە وەرە) وەك پەیڤ و مانا بەرهەڤە، دیسا دسترانا (وەرە پەری) ژی دا دیسان کریارا (وەرە) بەرهەڤە و هەروەسا دسترانا دویماهییێدا (تونەهاتی) دیسان (وەرە) بڕەنگەك دی هەیە، و هەرسێ ستران ژی هەرچەندە خودان هەمان کریارن لێ

چـونکی نڤیســەرێن وان تێکســتان جودانــە، زەنگینــی دایــە کریــارا (هــاتنێ). کـو بباوەڕییـا مـن ژی پشکدارییا هژمارەك ژ شاعیر و تێکستێن گەلەری بوویە ئەگەرێ زەنگینبوونا بەرهەمی ژلایێ شێوازێ دەربڕینا وان تێکست نڤیسان بۆ کریارەکی ، لێ برەنگەك جودا و ئاوازەك جودا.
هەروەسا دسترانێن دیژی وەك (گەورێ نایێ ، شل شل ، رێڤینگ ، زۆزان و دیلان) دا ئانەکو د پرانییا تێکستاندا کریارا هاتن و گازیکرنێ برەنگەك ژ رەنگان هەیە، کو ئەو هاتن ژی مەرەم ژێ هاتنەك فیزیکی و ئەڤینی و هزرکی و روحییە.
ئانەکو بلند بڕێکا بەرهەمی هەمییێڤە گازی دکەت وەرە دا پێکڤە دیلان و عشق و ژیانێ بکەین، و گوتارا وی وەك (ئەزا) بلندی دشێت ببیتە گوتارا (مە) وەك گوهدار.

* * * * *

3. جوگرافیا و ستران:

دیسان ئێك ژ نیشانێن زەنگینییا ڤی بەرهەمی ئەوە، کو پەیوەندییەك دنافبەرا ستران و جوگرافیایێدا هەیە، د هندەك سترانان‌دا، ئەو ئامیرێن موزیکی ئەوێن بکارهاتین گەلەك گونجاینە دگەل جهێ سترانێ، بتایبەتی سترانێن گەلەری، بۆ نموونە دسترانا (گەورێ نایێ)پەیوەندییەك جوان دنافبەرا ئامیرێن مۆزیکی و دەڤەرا شنگال هەیە، کو بلند شیایە روحا جوگرافیایێ ب رێکا جۆرێن ئامیرێن بکارهاتی دڤێ سترانێدا بپارێزیت و دەربێخیت، هەتا دسترانا (شل شل) دا دیسا روحا جوگرافیایەك دوی سترانی دا دیارە کو نێزیکی هەولێر و سلێمانیێ یە. هەورەسا سترانا (زۆزان) ژی دیسا روحا جوگرافیا (   ) تێدا خۆیایە.
سەودایێ بلند دنافبەرا جوگرافیا و مۆزیکێدا سەودایەك زیرەکانەیە کو ئەڤەژی وەدکەت سترانێن وی جۆرەك ژ رەسەناتی و روحا کوردینیێ تێدابیت، بباوەڕییا من ژی ئەڤ روحییەتە ، روحا جوگرافیا و مێژوویا ئامیرێن مۆزیکی دشێن سترانێ پتر ب گوهداران ڤە گرێدەن.

* * * * *

4. تێکست و ئاواز:

تشتێ بالکێش بۆ من دڤی بەرهەمیدا ئەوە کو ئاواز ژ پەیڤان بهێزترن، ئانەکو ستاتیکا ئاوازان ژ جوانکارییا پەیڤان پترن، پەیڤ پتر سادە و دیارن، کۆمەکا کریاران وەك (وەرە ، گەڕیان، هەستە ، دلهێلان، دەست کێشان، نایێ ، گەڕان ، باسکرن، نەهاتی ، هتد....)
کو بڕێکا وان کریارێن هەمەرەنگ مانایێن هاوبەش و جودا ددەنە گوهداران، دیارە (کریار) کریارەکە د تێکستاندا بسانەهی پەیوەندیێ دگەل گوهداری چێدکەت، ئەڤ بسانەهی چێکرنە.. پەیوەندییەك سانەهی ژی چێدکەت، پەیوەندییەك کو سنورێن وێ و مانایێن وێ گەلەك خویا و دیارن، دیارە ژی کو ئەڤ جۆرە پەیوەندییە بۆ گوهدارێ کورد هەتا ڤێگاڤێ بێ ئەرکترین و بساناهیترین پەیوەندییە دگەل سترانێ.

گوهداریێ کورد هەتا نهۆ پتر گرێدای تێکستییە دسترانێدا، نەوەك گرێدای ئاوازێ یان دابەشکرنا مۆزیکێ یان ئیفکتێن دەنگی بیت.
ژبەرڤێچەندێ پرانیا تێکستێن سترانا کوردی تێکستێن سانەهینە و دشێن ئێکسەر بێ وەستیان پەیوەندییەکی دگەل گوهداران چێکەن.
گوهدار ژی ئێکسەر مانایێن بەرهەڤ ودیار و هەیی وەردگریت.
لێ دەمێ ئەز گوه ددەمە وان ئاوازان، بباوەرییا من بلند دشێت، ئاوازێن وەها بۆ تێکستێن بهێزتر و پیچەك هزریتر ژی چێکەت، لێ دەمێ چێناکەت دیارە وەك سترانبێژ دڤێت پرانیا جەماوەری رازی کەت و هژمارێن گوهدارێن خۆژی پتر لێبکەت. کو ئەڤەژی مافەکێ رەوا و سروشتییە، هەرچەندە ئەگەر ئەم ڤی بەرهەمی دگەل بەرهەمێن دی یێن کوردی بەراورد بکەین، رەنگە تێکستێن وێ ، چ ژلایێ هژمارێ هەلبەست نڤیسان و چ ژ لایێ جۆرێ تێکستان ژی ڤە باشتر بیت، رەنگە هەبوونا بۆ نموونە(موحسین قوچان) وەك هەلبەستڤان د دوو بەرهەماندا و کو (وەرە پەری) بوویە تایتلا بەهەمێ ژی، ئەڤە بنیاتێ سۆزدارییەك بهێز بدەتە ڤی بەرهەمی، چونکە وەك ئەم دزانین (موحسین قوچان) ئێکە ژوان شاعیرێن کو خودان بنایتەك سۆزدارییە دهەلبەستێن خۆدا و تێکستا (وەرە پەری) ژی ئێکە ژ سۆزدارترین تێکستێن ڤی بەرهەمی، کو ئەڤ جۆرێن تێکستا دشێت تا رادەکی باش هەم گوهدارێن تەنبەل و هەم یێن زیرەك تێر بکەت.

*****

5. کلیپا سەیرانا جانا:

هەتا دەمێ نڤیسینا ڤی بابەتی من تنێ جارەك ئەو کلیپ دیتیە، لێ ئەو سەرنجا من لسەر هەیە ئەڤەیە:
رەنگە ئەڤ کلیپە بۆ بلندی تا رادەکی نوی بیت،چونکی کلیپێن سترانێن دی یێن بلندی د کەش و جوگرافیا و جهەك دی هاتینە چێکرن،گوهۆڕینا بها و جه و شێوازێ دەرهێنان و رەنگ و رووخسار و هتد... دکلیپاندا کارەك فەر و پێوستە.
هەبوونا جوداهیێ دنافبەرا ئەزموونێن کلیپاندا نیشانا گوهۆڕین و پێشکەفتن و وەراریێ یە.
لێ دڤی کلیپیدا ئەو تشتێ بۆ من جهێ رەخنەی بیت، ئەوە کو کۆمەکا کچێن جوان ب جلوبەرگێن رەنگاورەنگ و لەشێ وان دیار سەمایێ دکەن، دیارە کلیپ سەیرانا جانایا و ئەو کچ ژی تەعبیر ژ ڤێچەندێ دکەن.
دیارە ئەز نە دژی پشکدارییا کچان و جانانم و نەدژی سەما و جۆرێن جلوبەرگانم، لێ ئەز تنێ دژی یەك تشتم کو ئەوژی مەسەلا تەماشاکرنا ژنێ یە بتنێ وەك جەستە ، و دژی هندێمە کو ئەڤچەندە د هونەریدا بهێتە تەوزیف کرن، ئانەکو کلیپ بێژتە مە ژن یان کچ یان جانێن جوان تنێ کائنەکن ژ لەشی، و نەکائنەکن تژی جوانییا روحی و هزری و مرۆڤایەتی بن،
رەخنا من لسەر ڤی کلیپی ئەوە کو کچ وەك کائنەك ژ لەشی هاتیە تەوزیف کرن.
و ئەز رەخنێ دکەم چونکە ئەز پشتراستم، بلند ئیبراهیم پێویستی ب تەوزیفککرنا ڤی بهای نینە بۆ سەرکەفتنا بەرهەمێ خۆ، بلند ب دەنگ و مۆزیك و تێکست و زانیاری و جوانیا خۆیا فیزیکی و روحی دسترانێدا سەرکەفتییە.

* * * * * *

ددوماهییێدا دبێژم:

- من بتنێ دگەل دووکەسان باسی ڤی بەرهەمی کریە، ئێک ژوان مامۆستایێ زانکۆیێ بوو یا دیژی فیتەر، لێ هەردووان وەك هەڤ حەژ ڤی بەرهەمی کربوو، ئەڤەژی گرنکە کو بلند بشێت مرۆڤێن ئاست جودا ژلایێ هزری و دەروونی و روحی تێرکەت و رازی کەت.
- دەست خۆش بلند، سترانێن تە شیاینە بۆ من ببنە پر دنافبەرا من و تریفەیدا، دنافبەرا من و رێکاندا،دنافبەرا من و عشقێدا .. جوانییێدا .. ژیانێدا.. دگەل روحا من بخۆژیدا...